

Briselē, 2019. gada 10. aprīlī
(OR. en)

**Starpiestāžu lieta:
2019/0019(COD)**

**7151/1/19
REV 1 (lv)**

**CODEC 600
SOC 191
EMPL 148
PREP-BXT 91
PE 65**

INFORMATĪVA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par ārkārtas pasākumu noteikšanu sociālā nodrošinājuma koordinācijas jomā pēc Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanās no Eiropas Savienības – Eiropas Parlamenta pirmā lasījuma iznākums (Strasbūra, 2019. gada 11.–14. marts)

I. IEVADS

Saskaņā ar LESD 294. pantu un Kopīgo deklarāciju par koplēmuma procedūras praktiskajiem aspektiem ¹ Padome, Eiropas Parlaments un Komisija vairākkārt ir neoficiāli sazinājušies, lai vienotos par šo lietu pirmajā lasījumā, tādējādi izvairoties no vajadzības pēc otrā lasījuma un samierināšanas procedūras.

¹ OV C 145, 30.6.2007., 5. lpp.

Šajā sakarā līdzreferenti *Marian HARKIN* (ALDE, IE) un *Jean LAMBERT* (Verts/ALE, UK) Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas vārdā iesniedza kompromisa grozījumus (grozījumi Nr. 1–11) regulas priekšlikumā. Par šiem grozījumiem bija panākta vienošanās minētajā neoficiālajā saziņā.

Turklāt līdzreferenti minētās komitejas vārdā iesniedza grozījumu Nr. 12, kas pievienots normatīvajai rezolūcijai (Komisijas paziņojums).

II. BALSOJUMS

Plenārsēdes balsojumā 2019. gada 13. martā tika pieņemti kompromisa grozījumi (grozījumi Nr. 1–11) regulas priekšlikumā. Grozījums Nr. 12 arī tika pieņemts.

Komisijas priekšlikums, kas ir tādējādi grozīts (grozījumi Nr. 1–11), ir Parlamenta nostāja pirmajā lasījumā, kura ir ietverta šā dokumenta pielikumā izklāstītajā normatīvajā rezolūcijā ².

Parlamenta nostāja atbilst tam, par ko iestādes iepriekš bija vienojušās. Tāpēc Padomei vajadzētu spēt apstiprināt Parlamenta nostāju.

Pēc tam leģislatīvo aktu pieņemtu tādā redakcijā, kas atbilst Parlamenta nostājai.

² Parlamenta nostājas versija normatīvajā rezolūcijā ir iezīmēta, norādot ar grozījumiem izdarītās izmaiņas Komisijas priekšlikumā. Papildinājumi Komisijas tekstā ir izcelti *treknā slīprakstā*. Ar simbolu "■" ir norādīti svītrojumi.

Ārkārtas pasākumu noteikšana sociālā nodrošinājuma koordinācijas jomā pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES *I**

Eiropas Parlamenta 2019. gada 13. marta normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par ārkārtas pasākumu noteikšanu sociālā nodrošinājuma koordinācijas jomā pēc Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanās no Eiropas Savienības (COM(2019)0053 – C8-0039/2019 – 2019/0019(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2019)0053),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 48. pantu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C8-0039/2019),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā Padomes pārstāvja 2019. gada 25. februāra vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,
 - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ziņojumu (A8-0161/2019),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. pieņem zināšanai Komisijas paziņojumu, kas pievienots šai rezolūcijai, kura tiks publicēta Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša C sērijā;
 3. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;
 4. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2019. gada 13. martā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/... par ārkārtas pasākumu noteikšanu sociālā nodrošinājuma koordinācijas jomā pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības

(Dokuments attiecas uz EEZ un Šveici)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 48. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru³,

³ Eiropas Parlamenta 2019. gada 13. marta nostāja.

tā kā:

- (1) 2017. gada 29. martā Apvienotā Karaliste, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību (LES) 50. pantu, iesniedza paziņojumu par nodomu izstāties no Savienības. Līgumi Apvienotajai Karalistei vairs nebūs piemērojami no dienas, kad stāsies spēkā izstāšanās līgums, vai, ja šāds līgums nebūs noslēgts, no dienas, kad būs apritējuši divi gadi pēc minētā paziņojuma, proti, no 2019. gada 30. marta, ja vien Eiropadome, vienojoties ar Apvienoto Karalisti, vienprātīgi nenolems šo laikposmu pagarināt.
- (2) Ja izstāšanās līgums nebūs noslēgts vai ja divu gadu laikposms pēc Apvienotās Karalistes paziņojuma par nodomu izstāties no Savienības netiks pagarināts, no 2019. gada 30. marta Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā vairs nebūs piemērojami arī Savienības noteikumi par sociālā nodrošinājuma koordināciju, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (EK) Nr. 883/2004⁴ un (EK) Nr. 987/2009⁵.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (OV L 166, 30.4.2004., 1. lpp.).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 987/2009 (2009. gada 16. septembris), ar ko nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (OV L 284, 30.10.2009., 1. lpp.).

- (3) Līdz ar to personas, kuras kā Savienības pilsoņi pirms Apvienotās Karalistes izstāšanās dienas no Savienības ir likumīgi izmantojušas Līguma par Eiropas savienības darbību (LESD) 45. un 49. pantā noteiktās tiesības uz pārvietošanās brīvību vai tiesības veikt uzņēmējdarbību, kā arī viņu ģimenes locekļi un viņu apgādību zaudējušās personas, vairs nevar paļauties uz Savienības noteikumiem par sociālā nodrošinājuma sistēmu koordināciju attiecībā uz savām sociālā nodrošinājuma tiesībām, kuru pamatā ir fakti un notikumi, kuri notikuši pirms izstāšanās dienas, un apdrošināšanas, nodarbinātības, pašnodarbinātības vai dzīvesvietas periodi, kuri savākti pirms izstāšanās dienas un kuros iesaistīta Apvienotā Karaliste. Tas skars arī bezvalstniekus un bēgļus, uz ko attiecas vai ir attiekušies vienas vai vairāku dalībvalstu tiesību akti un kas ir vai ir bijuši situācijās, kurās iesaistīta Apvienotā Karaliste, kā arī viņu ģimenes locekļus un viņu apgādību zaudējušās personas.
- (4) Lai sasniegtu mērķi saglabāt attiecīgo personu sociālā nodrošinājuma tiesības, dalībvalstīm būtu jāturpina piemērot Savienības vienlīdzīgas attieksmes, pielīdzināšanas un summēšanas principus, kas noteikti Regulās (EK) Nr. 883/2004 un (EK) Nr. 987/2009, kā arī minēto regulu noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu minētos principus, attiecībā uz aptvertajām personām, faktiem vai notikumiem, kas notikuši pirms Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības, un periodiem, kas savākti pirms Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības.

- (5) *Šī regula neskar spēkā esošas sociālā nodrošinājuma konvencijas un nolīgumus starp Apvienoto Karalisti un vienu vai vairākām dalībvalstīm, kas atbilst Regulas (EK) Nr. 883/2004 8. pantam un Regulas (EK) Nr. 987/2009 9. pantam. Šī regula neskar Savienības vai dalībvalstu iespēju veikt pasākumus, kas attiecas uz administratīvo sadarbību un informācijas apmaiņu ar Apvienotās Karalistes kompetentajām iestādēm, lai īstenotu šīs regulas principus. Turklāt šī regula neskar Savienības vai dalībvalstu kompetenci noslēgt sociālā nodrošinājuma konvencijas un nolīgumus ar trešām valstīm vai ar Apvienoto Karalisti attiecībā uz laikposmu pēc dienas, kurā tiek pārtraukta Līgumu piemērošana Apvienotajai Karalistei.*
- (6) *Šī regula neskar tiesības, kuras saskaņā ar kādas dalībvalsts tiesību aktiem ir iegūtas vai bija iegūšanas procesā laikposmā pirms šīs regulas piemērošanas dienas. Šādu tiesību aizsargāšanai un saglabāšanai ir vajadzīga laba sadarbība. Ir svarīgi nodrošināt, lai attiecīgajām personām laikus būtu pieejama atbilstīga informācija.*

- (7) *Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, panākt sociālā nodrošinājuma principu – vienlīdzīgas attieksmes, pielīdzināšanas un summēšanas – vienotu un vienpusēju piemērošanu, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet atbildes pasākumu koordinācijas dēļ minēto mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionālītātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.*
- (8) *Ņemot vērā, ka tad, ja nebūs noslēgts izstāšanās līgums vai ja divu gadu laikposms pēc Apvienotās Karalistes paziņojuma par savu nodomu izstāties no Savienības netiks pagarināts, no 2019. gada 30. marta tiks pārtraukta Līgumu piemērošana Apvienotajai Karalistei, un ka ir nepieciešams nodrošināt juridisko noteiktību, ir lietderīgi paredzēt izņēmumu attiecībā uz astoņu nedēļu laikposmu, kas minēts LES, LESD un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam pievienotā Protokola Nr. 1 “Par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā” 4. pantā.*

- (9) *Šai regulai steidzamības kārtā būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī, un tā būtu jāpiemēro no nākamās dienas pēc tam, kad Līgumi vairs nebūs piemērojami Apvienotajai Karalistei, ja vien līdz minētajai dienai nebūs stājies spēkā izstāšanās līgums, kas noslēgts ar Apvienoto Karalisti,*

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants
Definīcijas

Šajā regulā piemēro Regulas (EK) Nr. 883/2004 1. pantā un Regulas (EK) Nr. 987/2009 1. pantā noteiktās definīcijas.

2. pants
Personas, uz kurām attiecas regula

Šo regulu piemēro šādām personām:

- a) dalībvalsts valstspiederīgie, bezvalstnieki un bēgļi, uz kuriem ***pirms šīs regulas piemērošanas dienas*** attiecas vai ir attiekušies vienas vai vairāku dalībvalstu tiesību akti un kuri ir vai ir bijuši situācijā, kurā ir iesaistīta Apvienotā Karaliste, kā arī viņu ģimenes locekļi un viņu apgādību zaudējušās personas;
- b) Apvienotās Karalistes valstspiederīgie, uz kuriem ***pirms šīs regulas piemērošanas dienas*** attiecas vai ir attiekušies vienas vai vairāku dalībvalstu tiesību akti, kā arī viņu ģimenes locekļi un viņu apgādību zaudējušās personas.

3. pants

Jomas, uz kurām attiecas šī regula

Šī regula attiecas uz visām Regulas (EK) Nr. 883/2004 3. pantā paredzētajām sociālā nodrošinājuma jomām.

4. pants

Vienlīdzīga attieksme

Šīs regulas 2. pantā minētajām personām attiecībā uz *jebkuru situāciju*, kas **■ iestājusies** pirms *šīs regulas piemērošanas dienas*, piemēro Regulas (EK) Nr. 883/2004 4. pantā minēto vienlīdzīgas attieksmes principu.

5. pants

Pielīdzināšana un summēšana

1. Pabalstiem vai ienākumiem, kas gūti Apvienotajā Karalistē pirms *šīs regulas piemērošanas dienas*, un faktiem vai notikumiem, kas Apvienotajā Karalistē notikuši pirms *šīs regulas piemērošanas dienas*, piemēro Regulas (EK) Nr. 883/2004 5. pantā paredzēto pielīdzināšanas principu.

2. Apdrošināšanas, nodarbinātības, pašnodarbinātības vai dzīvesvietas periodiem, kas Apvienotajā Karalistē savākti pirms *šīs regulas piemērošanas dienas*, piemēro Regulas (EK) Nr. 883/2004 6. pantā paredzēto summēšanas principu.
3. Piemēro visus citus Regulas (EK) Nr. 883/2004 un Regulas (EK) Nr. 987/2009 noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu šā panta 1. un 2. punktā noteiktos principus.

6. pants

Saistība ar citiem koordinācijas instrumentiem

1. *Šī regula neskar spēkā esošās sociālā nodrošinājuma konvencijas un nolīgumus starp Apvienoto Karalisti un vienu vai vairākām dalībvalstīm, kuri atbilst Regulas (EK) Nr. 883/2004 8. pantam un Regulas (EK) Nr. 987/2009 9. pantam.*
2. *Šī regula neskar sociālā nodrošinājuma konvencijas un nolīgumus, kas starp Apvienoto Karalisti un vienu vai vairākām dalībvalstīm noslēgti pēc dienas, kurā saskaņā ar LES 50. panta 3. punktu tiek pārtraukta Līgumu piemērošana Apvienotajai Karalistei, un kas attiecas uz laikposmu pirms šīs regulas piemērošanas dienas, ar noteikumu, ka ar minētajām konvencijām un nolīgumiem tiek īstenoti šīs regulas 5. panta 1. un 2. punktā noteiktie principi, piemēroti 5. panta 3. punktā minētie noteikumi, tie ir balstīti Regulas (EK) Nr. 883/2004 principos un atbilst tās būtībai.*

7. pants

Ziņojums

Vienu gadu pēc šīs regulas piemērošanas dienas Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas īstenošanu. Minētajā ziņojumā jo īpaši aplūko praktiskas problēmas, kas radušās attiecīgajām personām, tostarp problēmas, kuras veidojas sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinācijas nepārtrauktības trūkuma dēļ.

8. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā **nākamajā** dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no nākamās dienas pēc tam, kad saskaņā ar LES 50. panta 3. punktu Līgumi vairs nav piemērojami Apvienotajai Karalistei.

Tomēr šo regulu nepiemēro, ja līdz šīs regulas piemērošanas dienai ir stājies spēkā izstāšanās līgums, kas noslēgts ar Apvienoto Karalisti saskaņā ar LES 50. panta 2. punktu.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

...

Eiropas Parlamenta vārdā —

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

priekšsēdētājs

Komisijas paziņojums

Regula par ārkārtas pasākumu noteikšanu sociālā nodrošinājuma koordinācijas jomā pēc Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanās no Eiropas Savienības balstās uz Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 48. pantu, jo tā attiecas uz pasākumiem sociālā nodrošinājuma koordinācijas jomā. Šīs regulas darbības jomas paplašināšana, tajā iekļaujot trešo valstu valstspiederīgos, tajā pašā tiesību aktā nav iespējama juridisko pamatu nesaderības dēļ, jo šāдай paplašināšanai būtu jābalstās uz LESD 79. panta 2. punkta b) apakšpunktu.

Komisija uzskata, ka trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regula (ES) Nr. 1231/2010, arī turpmāk vajadzētu piemērot sociālā nodrošinājuma koordinācijas pamatprincipus, kurus paredzēts kodificēt regulā par ārkārtas pasākumu noteikšanu sociālā nodrošinājuma koordinācijas jomā, pamatojoties uz Regulas (ES) Nr. 1231/2010, Regulas (EK) Nr. 883/2004 un Regulas (EK) Nr. 987/2009 noteikumiem, kas paliek spēkā.

Tomēr Komisija, ja tas vēlākā stadijā izrādīsies nepieciešams, apsvērs iespēju šajā regulā izklāstītos principus piemērot arī trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri legāli dzīvo kādā no dalībvalstīm un uz kuriem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regulu (ES) Nr. 1231/2010 attiecas vai attiecās ES tiesību akti par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu, lai tādējādi apstiprinātu viņu maksājumtiesības saistībā ar periodu, kad Apvienotā Karaliste bija ES dalībvalsts.